

VẤN ĐỀ 5: TRẺ LƯỜI BIẾNG

Dạ vâng, Con kính thưa Thầy, Kính thưa các Thầy Cô và các bậc phụ huynh!

Qua video quý vị vừa xem, chúng ta lại thấy một vấn đề nữa của trẻ khiến cho các bậc phụ huynh cũng như các Thầy Cô rất băn khoăn, trăn trở đó là vấn đề: Con trẻ hiện nay không muốn lao động, học tập và rèn luyện. Sau đây em xin phép được tóm tắt những nội dung chính của vấn đề trên.

I. Vấn đề 5: Trẻ lười biếng

1. Những biểu hiện

- Hiện nay nhiều trẻ không chỉ ở lứa tuổi mầm non mà ở lứa tuổi thanh thiếu niên thường có cử chỉ, lời nói, hành động lờ đờ, uể oải, chậm chạp, thiếu tập trung. Nhiều trẻ nếu không có người hối thúc thì luôn bị mất tập trung.
- Nhiều trẻ không thích lao động, lười làm việc, lười học, lười đọc sách và không thích vận động.
- Qua sự quan sát cho thấy thanh thiếu niên hiện nay thích nằm: Nằm xem ti vi, nằm bấm điện thoại, nằm chơi điện tử, nằm nghe nhạc...

Ví dụ 1: Nhiều trẻ 4-5 tuổi, trông dáng vẻ mạnh khỏe nhưng cử chỉ lại lờ đờ uể oải, thiếu sức sống, hành động rất khó nhọc : Nhiều trẻ chơi đồ chơi xong cô nói cất bạn không cất và cứ ngồi ì ra, hay khi cô nói ra chơi cùng các bạn thì nói cháu mệt, khi tập thể dục thì đứng im không nhúc nhích.

Ví dụ 2: Có một cậu học trò 10 tuổi không thích lao động, không thích vận động. Cậu nói với bạn: “ Tớ thích mỗi ngày tớ có thể được ăn no, ngủ ngon, ngủ dậy được đi chơi, chơi xong lại ăn” Thậm chí có bạn còn nói “ Em cảm thấy làm người cũng không thích lắm, con mèo nhà em rất sướng vì mọi người đều thích nó, ôm ấp nó, cho nó ăn, cho nó ngủ.

2. Những nguyên nhân: Vậy những nguyên nhân nào dẫn đến những biểu hiện trên của trẻ

Thứ nhất là từ phía gia đình:

- Do xã hội hiện nay, mỗi gia đình chỉ sinh từ 1 đến 2 con, vì sinh ít con nên trẻ trong gia đình rất được cưng chiều
- Trong gia đình, tư tưởng của Ông bà, cha mẹ thường cho rằng con còn nhỏ không làm việc được, hay là không cho con làm vì sợ mất thời gian và sợ con làm không đúng ý mình.
- Cuộc sống xã hội phát triển, các vật dụng trong gia đình ngày càng hiện đại, tiện nghi dẫn đến con trẻ không có nhiều cơ hội để lao động, làm việc.

- Các tiết mục giải trí trên truyền hình, mạng internet hiện nay quá phong phú, hấp dẫn lôi cuốn trẻ, khiến trẻ đặt hết tâm trí vào đó. Vì vậy trẻ không có tâm trí để tập trung vào những công việc lao động, rèn luyện, việc học tập cũng bị sao nhãng.

- (Phần lưu ý để MC khi chia sẻ gọi mở phụ huynh phân tích:

+ Hiện nay mỗi nhà chỉ có 1-2 con. Nên con trẻ sinh ra là được cưng chiều, là viên ngọc quý của bố mẹ, ông bà. Vì vậy, người lớn sẽ luôn đáp ứng mọi nhu cầu, sở thích của trẻ

+ Trẻ ở độ tuổi 0->3T thích làm theo và bắt chước người lớn nhưng người lớn lại không cho làm vì nghĩ con còn nhỏ không tin con làm được, hay nghĩ tuổi này con quá nhỏ nên không phải làm gì hết...

+ Sau 3 tuổi do bị đánh mất thiên tính nên trẻ không chịu làm việc, khi làm thì không có kỹ năng, làm hỏng việc do được nuông chiều nên ông bà, cha mẹ, giúp việc làm hết cho con

+ Trong gia đình (đặc biệt ở thành thị nhà nào cũng có ít nhất 1 chiếc tivi, tủ lạnh, máy giặt, máy rửa bát, máy hút bụi... tiện nghi quá đầy đủ, thậm chí có giúp việc nữa trẻ không phải động tay động chân để làm việc nhà. Ví dụ: Sự xuất hiện của chiếc ghế Sofa được du nhập từ Phương tây khiến cho không chỉ trẻ mà cả người lớn cũng trở nên lười hơn. Khi ngồi trên ghế Sofa khó có thể ngồi ngay ngắn, thẳng lưng được lâu. Mà sự êm ái của chiếc ghế khiến cho ta khi ngồi lên ngay lập tức là ngã lưng ra ghế, hoặc ngồi nghiêng ngả, hoặc nằm xuống ghế. Và khi ngồi lên đó rồi thì không thích và không muốn làm việc gì nữa nếu trên tay cầm thêm chiếc điện thoại.

So sánh: Khác với ông cha ta xưa kia khi tạo ra những dụng cụ truyền thống trong gia đình hoặc là kiến trúc nhà cửa, hoặc là âm nhạc, thời trang... đều có dụng ý giáo dục trong đó. Đi có tướng của đi, ngồi cũng có tướng của ngồi, đầu tiên là ngồi bệt xuống đất, xuống chiếu, ngồi trên ghế không có lưng tựa tư thế ngồi luôn ngay ngắn, chỉnh tề, quy củ.

+ Do bị cuốn vào vòng xoáy của công việc, kiếm sống nhiều bố mẹ tối về đến nhà hoặc muốn nghỉ ngơi, hoặc muốn yên tĩnh làm việc chỉ cần cho con trẻ một điện thoại, hoặc ipad là trẻ ngồi chơi rất chăm chú.

+ Hoặc trẻ nhỏ tư duy của các con là tư duy trực quan, nên nhìn bố mẹ làm việc trên điện thoại hay máy tính các con chỉ hiểu là bố mẹ đang xem hay đang chơi gì đó trên điện thoại. Nhưng nếu bố mẹ làm việc bằng lao động chân tay tạo ra sản phẩm gì đó mà các con nhìn thấy thì các con mới hiểu là bố mẹ đang lao động, làm việc.)

Nguyên nhân thứ hai là từ phía nhà trường:

- Hiện nay khi đến trường, trẻ có quá nhiều hoạt động học tập nặng về kiến thức các con không có nhiều cơ hội, thời gian, môi trường để lao động, rèn luyện. Chưa kể đến ngoài giờ học chính khóa nhiều thanh thiếu niên còn được bố mẹ cho đi học thêm có bạn học đến 2 ca 9, 10 h đêm mới về đến nhà.

Nguyên nhân thứ 3 là từ phía xã hội:

- Con trẻ hiện nay rất ít cơ hội để thực hành các kỹ năng thông thường của cuộc sống. Đặc biệt trẻ ở thành phố không có không gian, môi trường sống như trẻ ở nông thôn nên bị hạn chế cơ hội để các bạn thực hành những kỹ năng thông thường của cuộc sống.

3. Hậu quả

Từ những nguyên nhân trên dẫn đến những hậu quả như sau:

- Trẻ không biết quan tâm đến mọi người, mọi sự vật, hiện tượng xung quanh, thiếu tính quan sát, thiếu nhạy bén.
- Thân thể không khỏe mạnh, không nhanh nhẹn, trí lực cũng kém phát triển hơn so với những trẻ thường xuyên được lao động, rèn luyện
- Trẻ không thích lao động, làm việc, học tập, vận động.

4. Giải pháp

- Cha mẹ, thầy cô cần xác định tầm quan trọng của việc dạy con các kỹ năng lao động, học tập và rèn luyện.
- Rèn cho con trẻ có thói quen lao động, rèn luyện thân thể ngay từ nhỏ
- Bồi dưỡng cho trẻ lao động, học tập làm việc phải bắt nguồn từ tâm hiếu
Trẻ có tâm hiếu thảo, yêu thương mọi người vạn vật thì sẽ tự nguyện lao động, học tập, rèn luyện

(Phần MC lưu ý dẫn dắt chia sẻ:

+ Tình huống trẻ, hay người lớn ngồi học, làm việc cả ngày không vận động khí huyết sẽ không lưu thông, trí não cũng không thể phát triển mình mãi được. Ở trường MN hầu hết các con ăn xong đều có các bác bếp rửa bát. ở trường MN trong hệ thống GDKMD các cô đã khéo léo lồng ghép dạy các kỹ năng lao động cho các con thông qua các hoạt động trong ngày của trẻ; các cô tạo ra nhiều môi trường để các con có cơ hội được lao động: như các con ở nhà trẻ được hướng dẫn tự phục vụ bưng bê ghế, lau bàn, tự lau mặt, rửa tay trước và sau khi ăn, tự lấy chăn, gối khi đi ngủ, tự thu dọn đồ dùng đồ chơi sau khi học. Các con lớn thì ngoài những việc đó các con tự quét nhà, lau nhà, rửa bát, lau chùi đồ dùng đồ chơi, tủ kệ trong lớp học.

+ Khi dạy trẻ, các cô cũng dạy trẻ làm một công việc gì đó có trình tự các bước rõ ràng, đối với trẻ nhỏ sẽ lặp đi lặp lại nhiều lần dần dần trẻ sẽ làm đúng, sau thời gian sẽ hình thành kỹ năng lao động, và sẽ có sự sáng tạo trong lao động

+ Để trẻ có niềm vui và có động lực lao động, việc động viên, khích lệ trẻ sẽ vô cùng quan trọng. Tránh khen trẻ làm giỏi sẽ khiến trẻ hài lòng với mình và nghĩ mình làm tốt rồi nên không cần làm nữa. Động viên cần hướng vào cảm xúc của trẻ (Con làm rất đúng, con làm sạch sẽ lắm, bố mẹ rất vui, đi làm cả ngày về mệt mỗi mẹ nhìn thấy bàn ghế sạch sẽ mẹ khỏe ra ...) hướng các con hiểu các con lao động mang lại niềm vui và lợi ích cho mọi người.

Gợi ý bài tập : Cuối chương trình

(Các thầy cô ở trường hướng dẫn các con các kỹ năng lao động, rèn luyện. Tuy nhiên sự đồng hành của Ông bà, bố mẹ khi các con ở nhà cũng vô cùng quan trọng. Để tạo cho các con có thói quen lao động cần sự đồng hành, kiên trì của bố mẹ. Có như vậy các con mới tiến bộ còn nếu không thì cũng giống việc các con được học lý thuyết mà không có thực hành.)

- 1. Hướng dẫn các con làm việc nhà tùy theo lứa tuổi. Có giám sát, cùng làm, động viên con, hướng dẫn con tập thể dục buổi sáng.**
- 2. Trò chuyện vui chơi với con, đọc thơ, kể chuyện cho con nghe.**